

Sygn. akt IV U 1388/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dorota Radasziewicz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Irena Prokopczuk

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2018 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy W. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o umorzenie należności na rzecz likwidowanego funduszu alimentacyjnego

na skutek odwołania W. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 6 listopada 2017 r. nr (AL.) (...) -1

dec. nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e

SSO Dorota Radasziewicz

Sygn. akt: IV U 1388/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 6 listopada 2017r. nr (...) na podstawie art. 68 ust.1 w związku z art. 63 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2016r. poz. 1518 z póź. zm.) odmówił W. B. umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej kwocie 7 190,00zł.

Od powyższej decyzji złożył odwołanie W. B.. W uzasadnieniu wskazał m.in., że po pierwsze „odsiedział” już w latach 2005-2007 za alimenty, a po drugie dołączył dokumenty na okoliczność swojej niepełnosprawności, po trzecie uniemożliwiono mu dokonanie przeglądu dokumentów, ponieważ aktualnie jest w zakładzie karnym, gdzie nie ma możliwości wyjścia na wolność. Wniósł o rozpatrzenie jego sprawy uczciwie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując w uzasadnieniu, że wypłacał świadczenia w zastępstwie osoby zobowiązanej do alimentów. Świadczenia te są zwrotne, co oznacza, że odwołujący ma obowiązek zwrotu wypłaconych świadczeń wraz z 5% opłatą na pokrycie kosztów działalności funduszu alimentacyjnego. Konieczność spłaty zadłużenia jest konsekwencją wieloletniego niewywiązywania się W. B. z obowiązku alimentacyjnego wobec dzieci. Trudna sytuacja materialna i zdrowotna rodzica nie zwalania go z powyższego obowiązku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 8.09.2017r. W. B. ur. (...), rozwiedziony, złożył do Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniosek o umorzenie w całości należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Jako uzasadnienie wniosku wskazał, że odbył już karę pozbawienia wolności z powodu niepłacenia alimentów. Przez okres jednego roku, gdy przebywał w Zakładzie Karnym w B. były już potrącane pieniądze z tego tytułu przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Olecku I. S. i odwołujący nie wie gdzie „się podziały” pieniądze potrącane przez komornika.

Skarżący od 24 lipca 2017r. przebywa w Zakładzie Karnym w K. i nie osiąga żadnego dochodu. W okresie wcześniejszym – od 1.04.2017r. do 12.06.2017r. wykonywał odpłatnie zatrudnienie na rzecz Zakładu Karnego w B.. Odwołujący poza twierdzeniami, że posiada orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności w rzeczywistości go nie przedstawił. Nie przedstawił również orzeczenia o niezdolności do pracy.

Dłużnik posiada zadłużenie wobec innych wierzycieli alimentacyjnych , na rzecz :

- alimentów zaległych dla wierzycielki – 15 543,57 zł, - zaległej zaliczki alimentacyjnej - 8 746,50 zł. i funduszu alimentacyjnego UM w E. – 56 009,18 zł.

Dłużnik dokonał jedynie 3 dobrowolnych wpłat po 20,00 złotych w 2007r., i 1 wpłatę w kwocie 100 zł. w 2008r. Dłużnik nie korzystał z ulg w spłacie należności w formie układu ratalnego.

(dowód: akta ZUS)

Sąd zważył, co następuje :

Odwołanie jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U.2016 poz.1518 ze zm.) w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów, lub osoby zobowiązanej do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu.

Z brzmienia wskazanego przepisu wynika, że umorzenie świadczeń alimentacyjnych, rozłożenie ich spłaty na raty czy odroczenie terminu ich płatności ma charakter wyjątkowy. Musi być uzasadnione szczególnie względy leżącymi po stronie osoby zobowiązanej do zwrotu świadczeń. Szczególnie uzasadnione, to znaczy wyjątkowe, losowe, które ze względów zdrowotnych lub rodzinnych tak obciążają budżet zobowiązanego, że nie pozwalają na uregulowanie zaległości (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 22.08.2006 roku, III AUa 581/06).

W świetle powyższego jedynie zaistnienie szczególnie uzasadnionych okoliczności pozwala na umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego, rozłożenie ich spłaty na raty czy odroczenie terminu płatności. Te okoliczności to przypadki, gdy z powodu względów nadzwyczajnych, zobowiązany nie może wywiązać się z ciężących na nim obowiązków, gdyż zachwałoby to podstawami jego egzystencji. O istnieniu takiego szczególnie uzasadnionego

przypadku decydują zobiektywizowane kryteria, na podstawie których organ rentowy rozstrzyga w przedmiocie umorzenia należności likwidowanego funduszu, rozłożenia ich spłaty na raty czy odroczenia terminu płatności.

Bezsporny w sprawie jest fakt, że niewątpliwie sytuacja materialna wnioskodawcy jest trudna, albowiem przebywa on w zakładzie karnym, gdzie nie ma żadnego dochodu. Jednakże sytuacja taka jest okolicznością dotyczącą wszystkich dłużników alimentacyjnych, gdyż uruchomienie funduszu alimentacyjnego następowało tylko wówczas, gdy dłużnik nie miał majątku ani dochodów podlegających egzekucji. Nie jest to więc szczególna okoliczność w rozumieniu art. 68 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Z przepisu tego wynika, że tylko szczególnie uzasadnione przypadki związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną pozwalają na umorzenie należności.

Zdaniem Sądu całościowa analiza sytuacji w jakiej znajduje się obecnie wnioskodawca, nie daje podstaw do przyjęcia trwałego braku możliwości spłaty zadłużenia. W takich okolicznościach stanu faktycznego sprawy uprawniona zdaniem Sądu jest ocena, iż ubezpieczony nie znajduje się w na tyle trudnej sytuacji zdrowotnej, rodzinnej czy majątkowej, która stanowiłaby o trwałym braku możliwości spłaty zadłużenia i uprawniałaby do przyjęcia, że jest to określony w art. 68 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, szczególnie przypadki uzasadniający umorzenie należności.

Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie stanowisko Sądu Najwyższego (wyrok z 17.10.2006 roku, sygn. akt II UK 77/06), zgodnie z którym należy brać pod uwagę, że fundusz alimentacyjny uruchamiany jest wówczas, gdy zobowiązany do alimentacji nie osiąga dochodów ani nie posiada majątku, z którego mogłaby być prowadzona egzekucja alimentów. Zatem trudna sytuacja materialna jest w zasadzie okolicznością dotyczącą wszystkich dłużników alimentacyjnych i nie może być uwzględniona jako argument uzasadniający umorzenie zobowiązań wobec funduszu.

W orzecznictwie podkreśla się, że cytowany przepis art. 68 ustawy stanowi regulację wyjątkową, a więc nie może być interpretowany rozszerzająco. Wprawdzie nie wymienia się w nim enumeratywnie żadnych przypadków okoliczności "szczególnie uzasadnionych", ale nie ma wątpliwości, że mając na uwadze sytuację ekonomiczną kraju, wysoki poziom bezrobocia i trudności w odnalezieniu się na rynku pracy osób z różnych grup wiekowych, wykładnia nie może zmierzać do tego, aby wskazany przepis, wbrew woli ustawodawcy, stał się zasadą, a nie wyjątkiem. Zatem nawet trudna sytuacja materialna lub zdrowotna osoby ubiegającej się o umorzenie należności alimentacyjnych nie może być samoistną podstawą do wydania decyzji uwzględniającej wniosek, gdyż nie chodzi o przypadki "uzasadnione", ale "szczególnie uzasadnione" (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 25.06.2015 roku, III AUa 1353/14).

Sąd, oceniając sytuację zdrowotną i finansową odwołującego, wziął pod uwagę wiek skarżącego, jego wykształcenie oraz sytuację rodzinną i życiową w jakiej obecnie się znajduje oraz perspektywy związane z możliwością zarobkowania. Okoliczności te przemawiają za twierdzeniem, że nie ma podstaw do umorzenia należności a wnioskodawca, po dołożeniu należytej staranności winien rozpocząć spłatę ciężących na nim zaległości.

W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu okoliczności związane z sytuacją zdrowotną i majątkową ubezpieczonego nie stanowią szczególnie uzasadnionego przypadku w rozumieniu art. 68 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2015, 114), umożliwiającego umorzenie należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych świadczeń z tego funduszu określonych zaskarżoną decyzją. Trafnie pozwany podniósł, że odwołujący nie wykazał w żaden sposób, że w jego wypadku zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek w rozumieniu art. 68 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych. Wskazuje również na to treść wniosku o umorzenie należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego jak i treść odwołania od zaskarżonej decyzji z dnia 6.11.2017r.

Z tych powodów Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w wyroku.

SSO Dorota Radaszkiewicz